

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4To/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120010446
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Varga PhD., LL.M., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120010446.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Emila Dubňanského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.02.2021, v trestnej veci obžalovaných C. M. a G. M., pre zločin vydierania spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 189 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 09.11.2020, sp. zn. 6T/20/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste vo vzťahu k obžalovanému G. M. a treste prepadnutia veci - finančných prostriedkov v sume 2.700,- eur.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovanému

G. M., nar. XX.XX.XXXX v D., trvale bytom V. C. č. XXX, okr. D., t.č. v ÚVV Prešov,

u k l a d á :

Podľa § 189 ods. 2 Tr. zákona, s použitím § 37 písm. h/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, 4 Tr. zákona, v spojení s § 42 ods. 1 Tr. zákona, súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona z r u š u j e výrok o treste uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 03.10.2018, sp. zn. 41T/57/2018, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na uvedený výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného C..

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 09.11.2020, sp. zn. 6T/20/2020 boli obžalovaní C. M. a G. M. uznaní vinnými zo zločinu vydierania spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 189 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

1. v presne nezistenom dni v mesiaci máj 2018 v čase okolo polnoci po predchádzajúcej vzájomnej dohode bez použitia násilia a bez súhlasu vlastníka obydlia vošli do obývaného domu na adrese V. C. č. XXX, okr. D., kde pristúpili k posteli, na ktorej v tom čase spal G. T. spolu so svojou manželkou Y. T. a ich maloletým synom N. T., kde C. M. poškodenému G. T. ku krku priložil nôž, na čo sa G. T. zobudil a tomuto pod hrozbou zabitia povedal, že si od neho bude požičiavať mesačne sumu 200,- Eur, kde po vyplatení sociálnych dávok mu bude vracat' sumu 400,- Eur, na čo sa Y. T. zobudila, a tejto G. M. svojou rukou zakryl ústa, aby bola ticho, pričom poškodený G. trvale bytom V. C. č. XXX, okr. D. v obave o svoj život a zdravie, ako aj život a zdravie svojej rodiny súhlasil s tým, že si bude od C. M. požičiavať peniaze, pričom následne C. M. s G. M. z obydlia G. T. odišli

a obž. C. M. aj z prečinu úžery podľa § 235 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

2. od presne nezisteného dňa mesiaca máj 2018 do mesiaca apríl 2019 v obci V. C., okr. D., požičiaval poškodenému G. T., bytom V. C. č. XXX, okr. D., bez prihlásenia V. C. č. XXX, okr. D. mesačne sumu 200,- Eur /spolu 12 x 200,- Eur/, ktorú bol dlžník povinný vracat' počas vyplácania sociálnych dávok s vopred určenou odplatom (úrokom) vo výške 100 %, ktorá je v hrubom nepomere k zapožičanej finančnej čiastke, pričom mal vedomosť, že sa jedná o osobu žijúcu vo veľmi biednych podmienkach, kde na úrokoch za uvedené obdobie vybral od poškodeného G. T. sumu vo výške 2.400,- Eur, čím spôsobil poškodenému G. T. škodu vo výške najmenej 2.400,- Eur.

Za uvedené skutky bol obžalovanému C. M. uložený podľa § 189 ods. 2 Tr. zákona, § 38 ods. 2, 4 Tr. zákona, pri neexistencii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Tr. zákona a existencii priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h/ Tr. zákona, § 41 ods. 2 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov.

Podľa 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona ho súd pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovanému G. M. bol podľa § 189 ods. 2 Tr. zákona, § 38 ods. 2, 5 Tr. zákona, pri neexistencii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Tr. zákona a existencii priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h/, m/ Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov.

Podľa 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona ho súd pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodeného G. T. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Podľa § 60 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona uložil aj trest prepadnutia veci finančných prostriedkov v sume 2.700,- eur, vedených na depozitnom účte Okresnej prokuratúry Prešov.

Proti tomuto rozsudku, riadne a včas, ihneď po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku podali odvolanie obžalovaní, ktoré odôvodnili podaniami doručenými súdu prvého stupňa prostredníctvom obhajcov, obžalovaný C. M. dňa 09.12.2020 a obžalovaný G. M. dňa 11.01.2021.

Obžalovaný C. M. namietal, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že nespáchal prečin úžery, ani zločin vydierania. Nebola preukázaná objektívna, ani subjektívna stránka ani jedného z trestných činov. Pokiaľ ide o prečin úžery, bol usvedčovaný len poškodeným G. T. a Y. T.. Súd prvého stupňa neprihliadol na výpoveď obžalovaného, ani na množstvo svedkov, ktorí boli na viacerých hlavných pojednávaniach vypočutí a vypovedali všetci v prospech neho tak, že prečin úžery nespáchal, peniaze na úrok v osade nepožičiaval poškodeným, ani svedkom, ani iným osobám, pričom všetci svedkovia zhodne uviedli, že poškodený si obvinenie na obžalovaného vymyslel. Súd prvej inštancie uveril poškodeným len z toho dôvodu, že znalkyňa D.. W. vypracovala znalecké posudky, v zmysle ktorých nezistila snahu poškodiť mu. Je potrebné zdôrazniť, že IQ poškodených je v pásme subnormy a preto je rozporné, že na jednej strane majú dobré pamäťové schopnosti, avšak na druhej strane majú IQ v pásme subnormy. Poškodení sú podľa neho nedôveryhodní a majú záujem mu poškodiť. Pokiaľ ide o zadovážené listinné dôkazy pri domovej prehliadke, bolo preukázané, že zošit viedla manželka obžalovaného a zapisovala do neho predaj ošipáných od Poliaka C. E. pre rómskych občanov v osade. Podstatná časť dokazovania viedla k predaju ošipáných, čo sa malo preukázať tým, že nešlo o zošit, kde by zapisoval pôžičky.

Prehlásenie na liste A4 so sumami 200,- eur, bolo prehlásenie o odovzdaní kúpnej ceny za predaj auta v splátkach. Rovnako boli vysvetlené aj nájdené tomfy a palice, nakoľko vykonával prácu člena miestnej obecnej hliadky. Pokiaľ ide o zločin vydierania, je usvedčovaný len poškodenými, pričom vo výpovediach poškodených sú rozpory a ide o tvrdenie proti tvrdeniu. Žiaden iný dôkaz ako výpovede poškodených ohľadne tohto skutku nebol produkovaný, pričom poprel, že bol v dome poškodených a že by ich nútil, aby si od neho požičiavali peniaze na úrok. Súd prvého stupňa síce vykonal rozsiahle dokazovanie, avšak jednotlivé dôkazy nesprávne vyhodnotil jednotlivito, ako aj v ich súhrne, nesprávne vec právne posúdil a vydal nesprávne rozhodnutie vo veci samej. S poukazom na uvedené, navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie, resp. aby zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a sám ho spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku.

Obžalovaný G. M. namietal, že v priebehu prípravného konania, ako aj na hlavnom pojednávaní poukazoval na množstvo vnútorných rozporov vo výpovedi svedkyne Y. T., ako aj vzájomných rozporov svedkyne Y. T. a poškodeného G. T.. Už v priebehu prípravného konania navrhoval za účelom odstránenia vzájomných rozporov, ako aj účelom zistenia ďalších pre trestné konanie podstatných okolností, vykonanie rekonštrukcie trestného činu. Rekonštrukcia by prispela k prevereniu výpovede poškodeného a svedkyne Y. T., keďže k skutku malo dôjsť v obydli, pričom výpovede uvedených osôb sa rozlišovali tak v priestorovej orientácii postele, na ktorej mal poškodený a svedkyňa ležať, ako aj v postavení obžalovaných v čase spáchania skutku. Z výpovede poškodeného na hlavnom pojednávaní vyplýva, že posteľ, na ktorej v predmetný deň mali ležať, bola v pravej časti obydli pri stene, pričom v poradi od steny spali maloleté dieťa, jeho manželka Y. T. a on pri okraji postele. Zároveň poškodený uviedol, že on v tom čase ležal na chrbte a manželka mu mala ležať na pravej ruke. Takáto možnosť nie je možná, nakoľko pravú ruku mal mať poškodený v tom čase na okraji postele a toto je aj vylúčené z polohy, ako osoby ležali na posteli. Z takého postavenia páchatelov, keďže títo majú cez 100 kg, nie je možné spáchanie skutku tak, ako to popisuje poškodený. Nie je možné, aby on mal údajne stáť vľavo od C. M. a zapchať ruku Y. T., nakoľko to by sa musel nahnúť cez hlavu poškodeného, čo poškodený netvrdil. Naopak, manželka poškodeného Y. T., pri svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní popísala presný opak verzie poškodeného a to, že posteľ mala byť v ľavej časti obydli a on mal stáť po pravej ruke C. M.. Rovnako ako aj pri tejto verzii, spáchanie skutku, vzhľadom na osoby obžalovaných a priebeh útoku ako to popísal poškodený a jeho manželka, nie je možné vykonať. Zamietnutím návrhu na vykonanie rekonštrukcie trestného činu došlo k porušeniu práva na obhajobu, čo zakladá podstatnú vadu odvolaním napadnutého rozsudku. Poukazuje aj na podstatný rozpor vo výpovedi svedkyne Y. T. v tomto trestnom konaní s výpoveďou tejto osoby v trestnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5T/18/2020 a to aj vo vzťahu k okolnosti, či niekedy vstúpil do obydli poškodeného a svedkyne Y. T.. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 5T/18/2020 bola na hlavnom pojednávaní vypočutá aj menovaná Y. T., ktorá na otázku obhajcu, či bol niekto z obžalovaných v uvedenom konaní, ktorými sú obžalovaní E. M. a G. M., u nich doma (v starom aj novom dome), uviedla, že nie. Rozpor vo výpovediach považuje naďalej za podstatný, keďže sa týka okolnosti rozhodujúcej pre prijatie rozhodnutia vo veci samej. Bez objasnenia danej skutočnosti sú v súvislosti so zisteným skutkovým stavom odôvodnené pochybnosti o tom, či tento bol zistený náležitým spôsobom a dostatočne pre jeho uznanie za vinného zo spáchania predmetného trestného činu. Záverom navrhuje, aby odvolací súd po preskúmaní celého na vec sa vzťahujúceho spisu, zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný C. M. v priebehu verejného zasadnutia Krajského súdu v Prešove uviedol, že k trestnému činu úžery sa priznáva a trvá len na odvolaní voči vine pre zločin vydierania, ako aj voči trestu.

Na základe takto podaných odvolaní krajský súd v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadnuc aj na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že len odvolanie obžalovaného G. proti jemu uloženému výroku o treste a odvolanie voči výroku o treste prepadnutia veci a to finančných prostriedkov v sume 2.700,- eur, je dôvodné.

Prvostupňový súd odvolaniami napadnutý rozsudok odôvodnil tým, že obžalovaní sú zo skutku v bode 1. usvedčovaní najmä výpoveďou poškodeného G. T. a svedkyne Y. T., ktorí popísali priebeh a okolnosti skutku, keď z ich výpovedí v súhrne vyplynulo, že obaja vošli bez súhlasu majiteľa do domu, keď spali, C. dal nožik na krk poškodeného, na čo sa zobudil a povedal mu, aby bol ticho, lebo inak zabije jeho

aj jeho rodinu a tiež mu povedal ohľadne brania pôžičky „200,- eur za interes 200,- eur“, kde keď sa zobudila žena, G. M. jej zakryl ústa s rukou, aby nekričala a ukazoval jej prstom, aby bola ticho, pričom pri posteli stál C. M. a vedľa neho G. M.. Vierohodnosť žiadneho zo svedkov, ktorí obžalovaných usvedčujú zo skutku, nebola žiadnym spôsobom spochybnená, lebo, ako vyplýva zo znaleckého posudku D.. W., ani u G. T. a ani u Y. T. nezistila snahu poškodiť obžalovaným, naopak pokiaľ ide o Y. T., je pravdepodobné, že skutočnosti, ktoré svedkyňa uvádza, sa zakladajú na prežitých udalostiach, kde zároveň vzhľadom na to, že svedkyňa je jednoduchá, osobnostne a intelektovo podpriemerná, je skôr nepravdepodobné, aby si uvedené vymyslela a zotrvala na tom a tiež jej špecifická vierohodnosť je bez znakov oslabenia. Podobne aj v prípade G. T., tento je schopný správne vnímať, zapamätať si a reprodukovať, nepreukázalo sa významne zvýšené lži skóre a takisto vzťah k obžalovaným, podobne ako u Y. T., je intenzívny a negatívny a je sýtený emóciami ako strach a stres a je pravdepodobné, že skutočnosti sa zakladajú na prežitých okolnostiach. Pokiaľ obhajoba poukazovala na rozdielnu výpoveď Y. T. v inom konaní ohľadne návštevy domu, súd uvádza, že ide o trestné konanie pre iný skutok, kde sa súd bližšie ich domom nezaoberal a v tomto konaní bola jej výpoveď vykonaná kontradiktórne a svedkyňa v podstate vypovedala zhodne ako v prípravnom konaní, kde prípadné nezrovnalosti, ktoré vznikli, vysvetlila a neboli zistené, berúc do úvahy závery znalkyne D.. W., skutočnosti znižujúce jej vierohodnosť. Obžalovaného C. M. zo skutku uvedeného v bode 2. rozsudku usvedčuje poškodený G. T., ktorý popísal okolnosti daného skutku a uvedené korešponduje aj s výpoveďou Y. T., ktorá tiež popísala, ako každý mesiac od mája 2018 do apríla 2019 bral C. M. 400,- eur. Obžalovaný C. M. je usvedčovaný aj výpoveďou svedka K. T., z ktorej vyplynulo, že dostal bitku od C. a G. M. s tým, že mu povedali, že je to preto, lebo otec prestal dávať peniaze C. M.. Obžalovaného usvedčuje aj svedkyňa B. T., ktorá na hlavnom pojednávaní síce poprela, že C. M. bral úžeru a tiež, že nemá vedomosť o tom, aby požičiaval peniaze G. T. alebo iným ľuďom v osade, avšak v prípravnom konaní uviedla, že vie o tom, že C. M. bral od G. T. peniaze, ale nevie, za čo to bolo a raz videla ako G. T. dával peniaze Y. M. v aute a to, že mal brať poškodený úžeru, vie od jeho syna prezývaného H. a tiež od G. T., že platil M. 200,- + 200,- eur každý mesiac.

Odvolačný súd po preskúmaní odvolaniami napadnutého rozsudku, ako aj obsahu predloženého spisu, v prvom rade poukazuje na vykonané dôkazy týkajúce sa skutkov, ktoré boli posúdené v bode 1. rozsudku ako zločin vydierania spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 189 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona a v bode 2. rozsudku ako prečin úžery podľa § 235 ods. 1 Tr. zákona. Vo vzťahu k týmto skutkom boli vykonané dôkazy pred súdom prvého stupňa v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom. Z takto procesne zabezpečených dôkazov následne okresný súd vyvodil skutkové okolnosti, pričom tieto majú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. Keďže súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia rozviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých pri ustálení skutkového stavu vychádzal, odvolací súd na toto rozhodnutie súdu prvého stupňa z dôvodu neopakovania tých istých okolností a skutočností v celom rozsahu odkazuje. Krajský súd rovnako konštatuje, že aj prípravné konanie bolo vykonané procesným spôsobom a dôkazy boli zaobstarané v dostatočnom rozsahu odôvodňujúcom podanie obžaloby. Súd prvého stupňa sa s týmito dôkazmi vysporiadal v celom rozsahu a to s prihliadnutím na návrhy a námietky procesných strán.

Výsledky vykonaného dokazovania v danom prípade vyznievajú jednoznačne a tvoria ucelený celok, tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek pochybností možno vyvodiť záver, že obžalovaný C. M. a obžalovaný G. M. spáchali skutky, ktoré sa im obžalobou kladú za vinu. Úplnosť vykonaných dôkazných prostriedkov vytvorila vo veci nevyhnutý základ aj pre konanie nadriadeného súdu, ktoré spočívalo v zhodnotení dôkazov v zmysle zásad uvedených v § 2 ods. 12 Tr. poriadku na vytvorenie záveru o tom, či k spáchaniu skutkov došlo, ak áno, ako a k akým. Z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa zároveň vyplýva, že uvedené hodnotenie dôkazov neodporuje základným princípom logického myslenia.

Vzhľadom na to, že obžalovaný C. M. na verejnom zasadnutí pred krajským súdom priznal spáchanie prečinu úžery podľa § 235 ods. 1 Tr. zákona, krajský súd len stručne konštatuje, že okrem jeho priznania je zo spáchania uvedeného skutku usvedčovaný aj výpoveďami svedka poškodeného G. T. a svedkyne Y. T., ktorí zhodne popísali, ako museli mesačne požičiavať sumu 200,- eur, ktorú museli vracať aj s vopred určeným úrokom vo výške 100 %, teda vo výške 200,- eur, spolu 400,- eur mesačne a to od obdobia máj 2018 do apríla 2019, s tým, že obžalovaný C. M. takto na úrokoch vybral od G. T. sumu

2.400,- eur. Uvedená výpoveď je v zhode s výpoveďou syna poškodeného a svedkyne Y. T., K. T., ktorý potvrdil, že C. M. a G. M. ho zbili a povedali, že je to preto, lebo otec prestal dávať peniaze C. M.. Rovnako svedkyňa B. T. síce na hlavnom pojednávaní uviedla, že obžalovaný M. nebral úžeru, avšak v prípravnom konaní uviedla, že vie, že M. bral od T. peniaze, jedenkrát videla T., ako dával M. peniaze v aute, od T. vie, že M. platil 200,- eur, plus 200,- eur interes každý mesiac. Vie, že M. bral úžeru od ďalších osôb a museli vracieť raz toľko, ako požičali, keď dostali dávky. Nikto sa nepostavil, lebo všetci sa ho boja. Pred výsluchom na polícii bola Y. M. za ňou, aby povedala, že peniaze dávali M. za mäso. Na základe výpovedí svedka poškodeného T., ako aj svedkyne B. T. a na základe vykonanej domovej prehliadky boli vydané veci, vrátane zošitu vo formáte A6, pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že do uvedeného zošitu si mali obžalovaný C. M. s manželkou zapisovať osoby, ktorým požičiavali peniaze. Uvedené osoby boli následne stotožnené a vypočuté v konaní pred súdom prvého stupňa, avšak s výnimkou svedkyne B. T., všetci uviedli, že od obžalovaného peniaze nepožičiavali a išlo o peniaze, ktoré mu dávali pravidelne za mäso, ktoré od neho kupovali, pričom on kupoval prasatá od Poliaka a tieto porcoval a predával im. Uvedená obrana obžalovaného C. M. bola vyvrátená skutočnosťou, že z výpovede svedka C. E., ktorý bol stotožnený ako osoba, ktorá mala voziť obžalovanému C. M. prasatá, ktoré mal tento porcovať a ďalej predávať, vyplýva, že obžalovanému C. M. prasatá priviezol len jedenkrát, iným ľuďom v C. tieto nepredával a doniesol mu len 2 ks sviň, čo bolo naraz. Uvedenou výpoveďou sú okrem obrany obžalovaného C. M. vyvrátené aj tvrdenia vypočutých svedkov, že Poliak chodil pravidelne do ich osady, obžalovanému C. M. nosil prasatá, ktoré tento porcoval a predával ďalej, pričom k tomu malo dochádzať opakovane niekoľkokrát po dobu jedného roka.

Vo vzťahu k žalovanému zločinu vydierania spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 189 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona, aj podľa názoru krajského súdu výrok o vine obžalovaných možno ustáliť predovšetkým na základe výpovede svedka poškodeného G. T., ktorý popísal, ako spal a zobudil sa, že má niečo studené na krku, o čom zistil, že to je nôž, ktorý mu priložil C. M. a povedal, že či berie tú pôžičku alebo nie, lebo inak zabije jeho aj s rodinou, s tým, že každý mesiac mu bude dávať 200,- eur, za 200,- eur interes, na čo sa zobudila žena a G. M. jej zakryl ústa a prstom jej ukázal, aby bola ticho, po čom si takto každý mesiac peniaze požičiavali za obdobie od mája 2018 do apríla 2019.

Uvedené tvrdenie je v zhode s výpoveďou svedkyne Y. T., že do ich domu okolo polnoci prišiel C. M. s G. M., C. M. držal manželovi nôž pod krkom a G. M. jej dal ruku na ústa, aby nekričala a C. M. povedal, že keď neberú 200,- eur mesačne, tak zabije jeho aj rodinu, pričom bude vracieť 400,- eur mesačne, čo trvalo 2 - 3 minúty a potom odišli. Na základe uvedeného si následne každý mesiac požičiavali peniaze po 200,- eur, s tým, že vracali 400,- eur a to od mesiaca máj 2018 do mesiaca apríl 2019.

Uvedené výpovede sú podporované výpoveďou znalkyne D.. W. a ňou podanými znaleckými posudkami z odvetvia psychiatrie, ktorá sa vyjadrila, že u svedkyne Y. T. je zachovaná schopnosť vnímať, zapamätáť si a reprodukovať bez fabulácií, ako aj konfabulácií, vyšetrenie nepreukázalo snahu skresľovať výpovede alebo škodiť obžalovaným. Svedkyňa má z obžalovaných strach a stres z možného ich ďalšieho konania. Je pravdepodobné, že skutočnosti, ktoré uvádza, sa zakladajú na prežitých udalostiach. U svedkyne zistila intenzívne depresívne prežívanie, výrazný stres s rozvinutou psychosomatickou zložkou, nechutenstvo, nespavosť, ťažkosť s dýchaním, triašku. Možno to označiť ako psychické utrpenie s podstatným negatívnym vplyvom na život. Rozvinulo sa to ako reakcia na konanie obžalovaných. Je skôr nepravdepodobné, aby si svedkyňa niečo vymyslela, čo neprežila. Svedok poškodený G. T. je osobnosť jednoduchá, uzavretá, nevýrazná. Nemá dostatočnú výbavu na plánovanie stratégií. V čase vyšetrenia sú prítomné znaky zaplavenia stresom, tiesne, depresivity, únavy, až vyčerpania. Intelekt podpriemerný, pamäťové schopnosti oslabené, ale nie defektné. Je schopný vnímať, zapamätáť si a reprodukovať správne. Nepreukázalo sa zvýšené lži skóre, ani snaha prezentovať sa žiaduco. Nezistila sa motivácia skresľovať výpovede alebo poškodiť obžalovaným. Je pravdepodobné, že skutočnosti sa zakladajú na prežitých udalostiach. Špecifická vierohodnosť má znaky svedčiace pre vierohodnosť. Konanie obžalovaných mu spôsobilo značné utrpenie, ktoré sa prejavilo akútnou stresovou poruchou, prežívaním intenzívneho stresu a strachu. Vzhľadom k schopnostiam svedka nie je možné od neho očakávať sofistikované klamanie, či vymýšľanie, svedok nemá predpoklady, aby zahral svoje správanie. Svedkovi sa počas vyšetrenia triasli ruky, bol ostražitý a plačlivý.

Na základe uvedeného, keďže k žalovanému skutku sa v rámci dokazovania vytvorili dve skupiny dôkazov a to na jednej strane výpovede obžalovaných, ktorí spáchanie skutku popreli a na druhej strane výpovede svedka poškodeného T. a svedkyne T., ktorí popísali priebeh skutku, krajský súd skúmal, ktorej skupine dôkazov je možné uveriť. Vzhľadom na skutočnosť, že výpoveď svedka poškodeného G. T. a svedkyne Y. T. je podporovaná výpoveďou znalkyne z odboru psychológie D.. W. a ňou podanými znaleckými posudkami, z ktorých vyplýva, že tak u svedka poškodeného T., ako aj svedkyne Y. T. je zachovaná všeobecná aj špecifická vierohodnosť, nezistila u nich snahu poškodiť obžalovaných, vymýšľať si, ani sklony k fabuláciám, či konfabuláciám, pričom je pravdepodobné, že skutočnosti, ktoré uvádzajú, sa zakladajú na prežitých udalostiach a z ich mentálnej výbavy vyplýva, že je nepravdepodobné, aby si ich vymysleli, krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že skutok uvedený v bode 1. napadnutého rozsudku kvalifikovaný ako zločin vydierania spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 189 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona, sa stal a spáchali ho obžalovaní C. M. a G. M.. K uvedenému krajský súd dodáva, že svedok poškodený G. T. a svedkyňa Y. T. usvedčovali zo spáchania skutku uvedeného v bode 2. rozsudku obžalovaného C. M., pričom z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že tento daný skutok spáchal, s tým, že obžalovaný C. M. sa k nemu v konaní pred krajským súdom aj priznal. Bolo by nelogické, aby svedok poškodený T. a svedkyňa T. v časti svojich výpovedí k jednému skutku uvádzali pravdu a k druhému skutku nie, čo by bolo aj v rozpore so zásadami hodnotenia dôkazov, pokiaľ by súd časti výpovedí svedkov v trestnej veci uveril a inej časti ich výpovedí v totožnej veci neuveril.

Na základe uvedeného, krajský súd konštatuje, že súhrn priamych, ako aj nepriamych dôkazov jednoznačne preukazuje vinu obžalovaných C. M. a G. M. pre skutok uvedený v bode 1. rozsudku a C. M. pre skutok uvedený v bode 2. rozsudku a tvorí logický a ničím nenarušovaný celok navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktoré spoľahlivo preukazujú všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčujú z ich spáchania obžalovaných.

Pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prvého stupňa u obžalovaného C. M. konštatoval prevahu priťažujúcich okolností, keď konštatoval existenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h/ Tr. zákona a neexistenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Tr. zákona a u obžalovaného G. M. konštatoval prevahu priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h/, m/ Tr. zákona a neexistenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Tr. zákona, pričom zároveň konštatoval naplnenie podmienok uvedených v § 38 ods. 2, 5 Tr. zákona. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd udáva, že pochybil súd prvého stupňa v prípade ukladania trestu obžalovanému G. M., nakoľko z vykonaného dokazovania je zřejmé, že obžalovaný G. M. sa mal skutku dopustiť v presne nezistenom dni v mesiaci máj 2018, pričom z odpisu z registra trestov tohto obžalovaného vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 03.10.2018, sp. zn. 41T/57/2018, právoplatným dňa 03.10.2018 bol uznaný za vinného pre zločin podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona, v súbehu s prečinom podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody podmienene na 3 roky, so skúšobnou dobou v trvaní 4 roky do 03.10.2022 s probačným dohľadom a povinnosťami písomne sa ospravedlniť poškodeným a podrobiť sa sociálnemu výcviku. Vo vzťahu k uvedenému krajský súd udáva, že pochybil súd prvého stupňa, ak obžalovanému G. M. neukladal súhrnný trest k trestu uloženému mu rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 03.10.2018, sp. zn. 41T/57/2018. Z uvedeného dôvodu krajský súd konštatované pochybenie napravil a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému G. M. uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov, so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, za súčasného zrušenia výroku o treste uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 03.10.2018, sp. zn. 41T/57/2018, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na uvedený výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Uvedený trest, ako aj trest uložený obžalovanému C. M. súdom prvého stupňa, vzhľadom na okolnosti prípadu, s prihliadnutím na spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, vzhľadom na osobu páchatel'ov a možnosť ich nápravy a s poukazom na prevahu priťažujúcich okolností, je podľa názoru odvolacieho súdu, trest dostatočný na zabezpečenie ochrany spoločnosti a výchovu obžalovaných k tomu, aby v budúcnosti viedli riadny život, za súčasného odradenia iných od páchania trestnej činnosti a zodpovedá zásadám ukladania trestov, vzhľadom na okolnosti prípadu, osoby páchatel'ov a to aj s poukazom na individuálnu a generálnu prevenciu.

Krajský súd zároveň zrušil napadnutý rozsudok aj vo výroku o treste prepadnutia veci a to finančných prostriedkov v sume 2.700,- eur, ktoré boli vydané pri vykonaní domovej prehliadky u obžalovaného C. M. z dôvodu, že z obsahu vykonaného dokazovania nebolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že išlo o vec, ktorú páchatel získal trestným činom alebo ako odmenu zaň, teda nebolo preukázané, aby išlo o peňažné prostriedky obžalovanému C. M. odovzdané poškodeným G. T., príp. aby išlo o peňažné prostriedky nadobudnuté obžalovaným C. M. trestným činom úžery kladeným mu za vinu, resp. nebolo jednoznačne preukázané, že vôbec išlo o peňažné prostriedky patriace obžalovanému C. M.. Vo vzťahu k uvedenému absentuje v rozsudku súdu prvého stupňa odôvodnenie, keď súd prvého stupňa len konštatuje, že na dosiahnutie základného účelu Tr. zákona a to ochrany spoločnosti, ako aj na posilnenie preventívnej funkcie ukladal aj trest prepadnutia pri prehliadke zaistenej finančnej hotovosti ako veci získanej konaním obžalovaného v rozpore so zákonom. Zároveň z výroku rozsudku súdu prvého stupňa nevyplýva, ktorému z obžalovaných súd prvého stupňa uvedený trest uložil.

Krajský súd nevezhliadol potrebu priznania poľahčujúcej okolnosti obžalovanému C. M. podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona, spočívajúcej v priznaní a oľutovaní spáchania trestného činu, nakoľko obžalovaný C. M. priznal a oľutoval iba prečin úžery podľa § 235 ods. 1 Tr. zákona a nepriznal a neoľutoval jemu za vinu kladený aj zločin vydierania spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 189 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona, za ktorý mu bol ako za trestný čin najprísnejšie trestný ukladaný trest.

Odvolací súd nevyhovel návrhu na doplnenie dokazovania obžalovaného G. M. na vykonanie rekonštrukcie trestného činu uvedeného v bode 1. rozsudku súdu prvého stupňa, na čom spočívali aj obhajobné námietky obžalovaného z dôvodu, že z obsahu vykonaného dokazovania vyplýva, že toho času dom poškodeného G. T. už neexistuje, keď tento mal byť zbúraný, teda uvedenú rekonštrukciu nie je možné vykonať. Zároveň, podľa názoru odvolacieho súdu, rozpory vo výpovedi svedka poškodeného G. T. a svedkyne Y. T. spočívajúce v tom, v akom poradí a v akej polohe poškodený, jeho manželka Y. T. a maloletá dieťa mali spať, resp. ležať v čase skutku, krajský súd nepovažuje za podstatné, pričom ide činnosť, ktorú tak svedok poškodený G. T., ako aj svedkyňa Y. T. vykonávajú denne a navyše išlo pre nich o stresovú situáciu, teda nie je možné od uvedeného svedka poškodeného a svedkyne, aj vzhľadom na ich mentálnu výbavu konštatovanú znalkyňou D.. W., vyžadovať, aby si s odstupom času niekoľkých mesiacov pamätali poradie a polohu, kedy a ako ktorý z nich spal v čase spáchania skutku. Tvrdenie obhajoby, že keďže obaja obžalovaní majú cez 100 kg, nie je možné spáchanie skutku tak, ako to popisuje poškodený, spáchanie skutku uvedeným spôsobom nevyklučuje.

Rovnako výpoveď svedkyne Y. T. v inom trestnom konaní, kde sa odlišne vyjadrila o vstupe obžalovaného G. M. do ich domu, nie je možné považovať za skutočnosť, ktorá by spochybnila jej vierohodnosť v takom rozsahu, aby nebolo možné jej výpovedi uveriť a to aj s poukazom na závery znaleckého posudku znalkyne D.. W. k osobe svedkyne, pričom je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že v inej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 5T/18/2020 uvedená svedkyňa nebola vypočúvaná k trestnému činu porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zákona ako tomu bolo v prejednávanej veci.

To boli podstatné dôvody, na základe ktorých krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.